

P8_TA(2018)0190

Bolognan prosessin tilanne ja seuranta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. huhtikuuta 2018 Bolognan prosessin tilanteesta ja seurannasta (2018/2571(RSP))

(2019/C 390/22)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 14 artiklan,
 - ottaa huomioon 13. maaliskuuta 2012 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin toimielinten panoksesta Bolognan prosessin lujittumiseen ja edistymiseen ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 25. ja 26. marraskuuta 2013 annetut neuvoston päätelmät eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen globaalista ulottuvuudesta ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon 20. syyskuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Tukea kasvulle ja työllisyydelle – Euroopan korkeakoulujärjestelmien nykyaikaistamissuunnitelma” (COM(2011)0567),
 - ottaa huomioon 28. ja 29. marraskuuta 2011 annetut neuvoston päätelmät korkea-asteen koulutuksen nykyaikaistamisesta ⁽³⁾,
 - ottaa huomioon 20. marraskuuta 2012 annetun komission tiedonannon ”Koulutuksen uudelleenajattelu: sosioekonomisten vaikutusten parantaminen investoimalla taitoihin” (COM(2012)0669),
 - ottaa huomioon 15. helmikuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen 2006/143/EY eurooppalaisen yhteistyön jatkamisesta korkea-asteen koulutuksen laadun varmistamisessa ⁽⁴⁾,
 - ottaa huomioon yhteisen julistuksen, jonka 29 Euroopan maan opetusministerit allekirjoittivat Bolognassa 19. kesäkuuta 1999 (Bolognan julistus),
 - ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2015 antamansa päätöslauselman Bolognan prosessin täytäntöönpanon seurannasta ⁽⁵⁾,
 - ottaa huomioon 14. marraskuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen koulutuksen ja kulttuurin avulla” (COM(2017)0673),
 - ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen Bolognan prosessin tilanteesta ja seurannasta (O-000020/2018 – B8-0014/2018),
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan päätöslauselmaesityksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Bolognan prosessi on hallitustenvälinen aloite, jonka avulla maat pyrkivät avointa ja yhteistyöhön perustuvaa vuoropuhelua käyden saavuttamaan yhteisiä tavoitteita sovittujen sitoumusten avulla ja myötävaikuttamaan siten eurooppalaisen korkeakoulutusalueen rakentamiseen; ottaa huomioon, että laadukas korkea-asteen koulutus on avaintekijä pyrittäessä kehittämään laaja ja edistynyt osaamisyhteiskunta, joka viime kädessä edesauttaa vakaan, rauhanomaisen ja suvaitsevaisen yhteisön rakentamista varmistamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja kaikkien ulottuvilla olevan laadukkaan koulutuksen;

⁽¹⁾ EUVL C 251 E, 31.8.2013, s. 24.

⁽²⁾ EUVL C 28, 31.1.2014, s. 2.

⁽³⁾ EUVL C 372, 20.12.2011, s. 36.

⁽⁴⁾ EUVL L 64, 4.3.2006, s. 60.

⁽⁵⁾ EUVL C 346, 21.9.2016, s. 2.

Torstai 19. huhtikuuta 2018

- B. toteaa, että Bolognan prosessilla on edistetty liikkuvuutta lisäämällä korkeakoulutuksen kansainvälistymistä ja parantamalla eri korkeakoulujärjestelmissä sovellettujen vaatimusten yhdenmukaisuutta ja vertailtavuutta ottaen samalla huomioon akateemisen vapauden ja oppilaitosten riippumattomuuden periaatteet ja keskittyen korkea-asteen koulutuksen laadun parantamiseen ja yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen kansalaisille;
- C. ottaa huomioon, että eurooppalaisen korkeakoulutusalueen käynnistämisen päämääränä oli perustaa kolmen syklin malli (bachelor, maisteri ja tohtori) ja lisätä eurooppalaisten korkeakoulujärjestelmien vertailtavuutta sekä niiden maailmanlaajuisia houkuttavuutta;
- D. katsoo, että koulutus on yksi yhteiskuntamme tärkeimpiä pilareita ja että korkea-asteen koulutuksella on keskeinen tehtävä henkilökohtaisen kehityksen ja osaamisen edistämässä, työllistettävyyden ja kilpailukyvyn parantamisessa, kansalaisten osallistumisen, aktiivisen kansalaisuuden ja kulttuurien välisen ymmärryksen vahvistamisessa, yhteisten arvojen vaalimisessa ja nopeasti muuttuvan maailman haasteisiin vastaamisessa;
- E. ottaa huomioon, että komissio on ottanut käyttöön EU:n uuden korkeakoulusuunnitelman, jolla on tarkoitus tukea korkeakouluja ja korkea-asteen koulutuksesta vastaavia kansallisia viranomaisia; toteaa, että muita eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvia maita voitaisiin ottaa vaihteittain mukaan kyseiseen prosessiin kuulemisten ja parhaiden käytänteiden vaihtamisen avulla;
- F. toteaa, että Bolognan prosessin taustalla on pyrkimys luoda laatuun ja keskinäiseen luottamukseen perustuva avoin ja osallistava eurooppalainen korkeakoulutusalue;
- G. ottaa huomioon, että Bolognan prosessiin ja eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluu 48 maata, joista monet ovat EU:n merkittäviä naapureita ja kumppaneita; ottaa huomioon, että Bolognan prosessi vahvistaa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa solmittujen korkeakoulutusalan kumppanuuksien vaikuttavuutta sekä kannustaa asianomaisia maita uudistamaan järjestelmiään koulutuksen alalla ja muilla aloilla;
- H. toteaa, että, kun pidetään mielessä Bologna prosessin täytäntöönpanon epätasainen edistyminen eurooppalaisen korkeakoulutusalueen eri osissa sekä monissa tapauksissa sovittujen rakenneuudistusten toteuttamisessa kohdatut vaikeudet, opiskelijoiden liikkuvuuden lisääntyminen ja helpottuminen sekä yhteiset tutkintotodistukset ovat Bolognan prosessin tähän mennessä kaksi suurinta saavutusta;
- I. ottaa huomioon, että vuonna 2015 Valko-Venäjä sai liittyä eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen sillä ehdolla, että se täyttää korkeakoulutusjärjestelmänsä tehtäviä uudistuksia koskevassa etenemissuunnitelmassaan asetetut vaatimukset; toteaa, että Valko-Venäjän viranomaiset eivät olleet täyttäneet velvoitteitaan vuoden 2017 loppuun mennessä ja että heidän olisi palautettava uudistukset jälleen oikeille raiteille;
1. kehottaa osallistuvia maita lisäämään poliittista sitoutumistaan ja edistämään keskinäistä yhteistyötä yhteisesti sovittujen päämäärien toteuttamiseksi kaikkialla eurooppalaisella korkeakoulutusalueella sekä kehittämään tarvittaessa asianmukaisia lainsäädäntökehyksiä korkeakoulutusalueen kehityksen lujittamiseksi, sen uskottavuuden vahvistamiseksi ja sen muuttamiseksi akateemisen huipputaiteiden maailmanlaajuisiksi esimerkkikohteiksi samalla kun ne lisäävät liikkuvuusmahdollisuuksia, jotta mahdollisimman suuri joukko opiskelijoita voi osallistua;
 2. kehottaa osallistuvia maita varmistamaan avointen, helposti saatavilla olevien ja oikeudenmukaisten mekanismien noudattamisen liikkuvuusavustuksia ja -korvauksia myönnettäessä; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita lisäämään koulutusmäärärahojaan, jotta varmistetaan, että julkiset korkea-asteen opinnot ovat maksuttomia ja kaikkien ulottuvilla elinikäisen oppimisen edistämiseksi;
 3. kehottaa komissiota ja osallistuvia maita helpottamaan ulkomailla vietettyjen opintojaksojen ja saavutettujen opintopisteiden sekä akateemisissa ja ammatillisissa tarkoituksissa hankittujen pätevyysien ja aikaisemman oppimisen tunnustamista sekä kehittämään laadunvarmistusjärjestelmiä; vaatii unionia, jäsenvaltioita ja yliopistoja ottamaan käyttöön järjestelyjä, joilla heikommista lähtökohdista tuleville opiskelijoille, tutkijoille ja oppilaitosten työntekijöille tarjotaan taloudellista ja hallinnollista tukea asianmukaisen rahoituksen, myös liikkuvuusjärjestelmiin osallistumisen rahoittamisen, avulla, sekä edistämään korkea-asteen koulutuksen saatavuuden avaamista laajentamalla elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia korkeakoulutasolla, kannustamaan täydentävien oppimisen muotojen kuten epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen hyödyntämiseen, ja laaventamaan oppimisväyliä poistamalla olemassa olevia eroja eri koulutustasojen välillä;
 4. kehottaa asiaan liittyviä sidosryhmiä ja laitoksia etsimään ratkaisun lyhyiden syklien ongelmaan, joka johtuu siitä, että bachelor-tutkinto-ohjelmaan osallistuminen edellyttää yliopiston pääsykokeen läpäisemistä;

Torstai 19. huhtikuuta 2018

5. kehottaa eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvia maita edistämään opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja hallinto henkilöstön jäsenten aiempaa osallistavampaa liikkuvuutta, sillä liikkuvuus edistää niin henkilökohtaista kuin ammatillistakin kehitystä ja parantaa oppimisen, opetuksen, tutkimuksen ja hallinnon laatua; kannattaa sitä, että liikkuvuus sisällytetään koulutusohjelmiin ja että vieraiden kielten opetusta tehostetaan; kehottaa jäsenvaltioita asettamaan saataville riittävästi julkista rahoitusta ja hyödyntämään kyseistä rahoitusta tehokkaammin sen varmistamiseksi, että opiskelijoilla ja tutkijoilla on riittävästi varoja opiskellakseen ulkomailla ja että heidän sosiaalinen ja taloudellinen taustansa ei muodosta estettä sille;
6. tähdentää, että tietämyksen, tutkimuksen ja tieteen levittäminen kaikissa eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvissa maissa on olennainen osa EU:n vuoden 2020 jälkeistä strategiaa ja myötävaikuttaa voimakkaasti unionin kansalaisuuden edistämiseen;
7. kehottaa komissiota arvioimaan Jerevanissa vuonna 2015 järjestetyssä ministerikokouksessa asetettujen, opetuksen ja oppimisen laatua sekä loppututkinnon suorittaneiden työllistettävyyden edistämistä koko heidän työuransa ajan koskevien tavoitteiden täytäntöönpanoa;
8. korostaa korkea-asteen koulutuksen sosiaalisen ulottuvuuden kohentamisen tärkeyttä; kehottaa eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvia maita panemaan korkeakoulutusalueen sosiaalista ulottuvuutta koskevan strategian tehokkaasti täytäntöön sekä tarjoamaan vammaisille ja heikoista lähtökohdista tuleville opiskelijoille konkreettisia mahdollisuuksia päästä korkea-asteen koulutuksen piiriin ja suorittaa se loppuun;
9. kehottaa eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvia maita varmistamaan, että niiden korkeakouluja koskevat kuulemiset ja kriittiset arvioinnit toteutetaan kansainvälisellä tasolla, ja pyrkimään koordinoimaan paremmin lähestymistapaansa Bolognan prosessille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen tarkoitettujen yhteisesti sovittujen uudistusten täytäntöönpanoon sekä tunnustamaan käytännön tasolla epävirallinen koulutus ja arkioppiminen, jotta opiskelijoiden työllistettävyys paranisi ja kansalaistoimintaan osallistuminen lisääntyisi;
10. korostaa tarvetta parantaa aliedustettujen ryhmien mahdollisuuksia päästä korkea-asteen koulutuksen piiriin erityisesti asettamalla koulutukseen hyväksytyjen ja oppilaitoksista valmistuneiden henkilöiden määriä koskevia tavoitteita; korostaa, että on tärkeää taata pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden pääsy kaikkiin eurooppalaisen korkeakoulutusalueen oppilaitoksiin ja edistää kyseistä pääsyä, ja muistuttaa, että eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen houkuttavuuden taustalla on myös sen kyky kohdella kaikkia opiskelijoita syrjimättömästi;
11. kehottaa komissiota seuraamaan Bolognan prosessin sosiaalista ulottuvuutta koskevien tavoitteiden sekä laaja-alaisen osallisuutta koskevien tavoitteiden edistymistä;
12. kehottaa tänä vuonna Pariisissa järjestettävää ministerikokousta tekemään selkoa edellisessä ministerikokouksessa (Jerevan, toukokuu 2015) asetetun, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen rakentamisen päätökseen saattamista koskevan tavoitteen täytäntöönpanosta;
13. pyytää, että seuraava, vuonna 2018 Pariisissa järjestettävä eurooppalaisen korkeakoulutusalueen ministerikokous suorittaa Bolognan prosessin kriittisen arvioinnin tavoitteenaan a) määrittää jäljellä olevat esteet ja niitä koskevat mahdolliset ratkaisut ja varmistaa sitoumusten asianmukainen täytäntöönpano, b) tukea Bolognan prosessin keskeisten sitoumusten täytäntöönpanossa jälkeen jääneitä maita parantamalla valmiuksien kehittämistä ja kehittää erityisiä mekanismeja ja menettelyitä tapausten, joissa on kyse sitoumusten noudattamatta jättämisestä, käsittelemiseksi sekä c) pohtia uusien tavoitteiden asettamista eurooppalaiselle korkeakoulutusalueelle vuoden 2020 jälkeiselle ajalle ja tiivistää hallitusten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten välistä vuoropuhelua ja myötävaikuttaa siten aiempaa integroidumman, laadukkaamman, osallistavamman, houkuttavamman ja kilpailukykyisemmän eurooppalaisen korkeakoulutusalueen rakentamiseen;
14. kehottaa eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvia maita pitämään Valko-Venäjän korkeakoulutusalueen tavoiteohjelman piirissä; kehottaa komissiota asettamaan saataville resursseja korkeakoulutusjärjestelmän uudistamista koskevan Valko-Venäjän etenemissuunnitelman täytäntöön panemiseksi toteutettavia toimia varten;
15. kehottaa Bolognan seurantaryhmän sihteeristöä seuraamaan raportteja, joiden mukaan samat ohjeet pantiin täytäntöön eri tavoin eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvissa maissa ja erilaiset taustat ja resurssien eri määrät johtivat merkittäviin eroihin eurooppalaisen korkeakoulutusalueen oppilaitosten välillä;
16. korostaa, että on tärkeää luoda ja vahvistaa mahdollisuuksia käydä yhteiskunnallista keskustelua korkeakoulutusalaista sekä alan sidosryhmien kohtaamista haasteista; painottaa, että on tärkeää edistää opiskelijoiden, tutkijoiden, opettajien ja muun henkilöstön osallistumista korkeakoulujen hallintoon;
17. korostaa tarvetta lisätä koulutuksen julkista rahoitusta ja pitää kiinni EU:n päätavoitteesta, jonka mukaan unionin on vuoteen 2020 mennessä osoitettava kolme prosenttia bruttokansantuotteestaan tutkimukseen ja kehittämiseen;
18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamentteille.